

DISSERTATIUNCULA DE GRADIBUS COGNATIONIS.

ARGUMENTUM.

Quemdam presbyterum consulit, quonam pacto cognationum gradus Rumerari debeant: non enim adeo tutum sibi videri communem morem (eo scilicet modo numerandi ut prima persona semper abundet) ut ab eo recedere nefas sit, praesertim cum nonnulla Scripturae loca videantur obstandere. Petit igitur, ut in hac cubitatione suam sententiam patefaciat.

Domno S. religioso presbytero, PETRUS peccator monachus indissolubile glutinum charitatis.

Admonet vir sapiens: «Cum viro, inquit, religioso tracta de sanctitate, et cum justo de justitia (**Eccli. XXXVII**) .» Qui etiam postmodum dicit. «Cum viro sancto assiduus esto, quemcunque cognoveris observantem timorem Dei (**Ibid.**)» Quapropter ego te, venerabilis frater, agnoscens, congruum duxi, non consilia tecum terrena conferre, sed de spirituli potius, et ecclesiastica quaestione tractare. In opusculo siquidem, ubi de parentelae **193** gradibus disputavi, inter caetera dixisse me memini: In cognationum, inquam, generationibus numerandis una semper debet abundare persona. Quod etiam approbans, addidi: Neque enim ex una persona potest generatio fieri. Adhibitis etiam testimoniis Scripturarum quibus hoc disputatio definivit, ut cum propinquorum generationes fuerint supputatae, una semper persona reperiatur excedere. Verbi gratia: ubi quinque sunt

generationes, sex necessario debeant esse personae. Sic et in caeteris numerum graduum multitudo superet personarum.

Sed per accessum temporis legenti mihi aliquid, et in Scripturis occurrit, quod mutare posse hanc enumeratae cognationis regulam persuasit; praesertim cum plerique saeculares huic definitioni feram, atque inhumanam conquerantur inesse duritiam, seseque perhibeant nobis obtemperare non posse, nisi vel nimirum quid acquieverimus ex hujus legis rigore laxare. Hoc quotidie bellum, hoc sine foedere toleramus obloquium.

[DISSERTATIUNCULA.]

CAPUT PRIMUM. *In generationibus supputandis quae regula servanda.*

Videtur itaque nobis infirmitatibus imbecillium sine culpa non posse conscendere [*f. condescendere*], ut decernamus cognationum simul ac personarum numerum invicem convenire; quatenus quot sunt personae, totidem quoque dicantur esse generationes. Ut autem hoc non nostra temeritas, sed sanctorum Patrum videatur auctoritas, B. Hieronymus dum solvere nititur quaestionem Genesis, ubi dicitur: «Qui occiderit Cain, septem vindictas exsolvet (**Gen. IV**),» septem perhibet esse generationes ab Adam usque Lamech, cum tamen non reperiantur nisi totidem, hoc est, septem esse personae. Et, ut ipsa potissimum tanti doctoris verba ponamus: Majorum, inquit, nostrorum ista sententia est, quod

putant in septima generatione Lamech interfectum Cain; moxque subjungit: Adam quippe genuit Cain, Cain genuit Henoch, Henoch genuit Cainan, Cainan genuit Malalehel, Malalehel genuit Mathusalem, Mathusalem genuit Lamech, qui septimus est ab Adam. Et paulo post: Hic quidem, inquit, Cain, quod in septima generatione interfectus sit, et juxta aliam editionem poenam sui sceleris dederit: ubi nihil obscuri arbitror remansisse. In quibus utique doctissimi viri verbis patenter ostenditur, quia cum ab Adam usque Lamech septem tantummodo sunt personae, septem nihilominus faciunt generationes. A qua generationum dinumeratione beatus quoque Gregorius non discordat. Nam in expositione B. Job, Enoch septimam perhibet esse generationem, cum sex tantummodo patrum ante illum reperiantur esse personae. Haec nimirum beati viri verba sunt (**Moral. X**): «Electis, ait, Henoch in septima generatione nascitur,» quia sui dedicationem gaudii in extremae retributionis gloria requirunt. Et certe, sicut sacra Geneseos liquido testatur historia: «Adam genuit Seth, Seth genuit Enos, Enos genuit Cainan, Cainan genuit Malalehel, Malalehel **194** genuit Tareth, Tareth genuit Henoch (**Gen. III**).» Sicut ergo per lineam Cain septem solummodo succedentium sibi reperiuntur esse personae ab Adam usque Lamech; ita quoque per electorum seriem septem duntaxat personae numerantur ab eodem Adam usque Henoch. Sed sicut in genealogia Cain a beato Hieronymo Lamech septimus est ab Adam, ita B. Gregorius septimam generationem esse testatur.

Si ergo tantorum virorum sequi non abhorreamus exemplum, restat ut tot debeant generationes dici, quot personae valent in cujuslibet generis successoribus supputari.

CAPUT II. *Quomodo a transmigratione Babylonis ad Christum fuerint generationes quatuordecim.*

Addamus adhuc, quod gravioris est ponderis, et inviolabile tenet robur auctoritatis. Matthaeus enim evangelista postquam generationis Christi lineam texuit, hoc in conclusione subjunxit: «Omnes ergo generationes ab Abraham usque ad David generationes sunt quatuordecim, et a David usque ad transmigrationem Babylonis generationes quatuordecim, et a transmigratione Babylonis usque ad Christum generationes quatuordecim (**Matth. XI**).» Cum videlicet nulla trium ordinum, qui digesti sunt tessera, plusquam quatuordecim genitorum, sive gignentium inveniatur enumerare personas. Imo si diligenter attenditur, nonnisi tredecim continere personas ordo tertius, qui est et ultimus, invenitur. Super quo nimirum nonnulli doctorum diversa a se invicem sentientes, longis argumentationibus disputant, ut quatuordecim et in hoc, sicut in caeteris habentur ordinibus, esse generationes ostendant Sanctus quippe Hieronymus duos esse perbibet Jechonias, patrem scilicet et filium; et patrem quidem in fine secundi ordinis, filium asserit positum in capite tertii. At beatus dicit Aug. quia unus Jechonias bis numeratur. Quod si credendum sit, nescio quo pacto sancti evangelistae vera videri possit assertio, qua dicit, quoniam a transmigratione Babylonis usque ad Christum generationes sunt quatuordecim. Sane sive bis, sive quoties libet, id, quod unum

est, numeretur, unum nihilominus permanere cognoscitur. Nam etsi saepenumero quid dicitur, rei tamen essentia non augetur, nec multiplicatur numerus, licet sermo fuerit iteratus. Timeo plane super utriusque doctoris sententia, quae mihi dubietas oboriatur, exprimere; ne tam illustribus Ecclesiae magistris, et assertoribus veritatis videar, quod absit, aliquatenus succensere.

De illorum itaque venerandis definitionibus ego disputare non audeo, simpliciter tantum quid mihi videatur, expono. Ab eo sane, quod dicitur, post transmigrationem Babylonis Jechonias genuit Salathiel, usque ad illud, Jacob autem genuit Joseph virum Mariae, tredecim sunt generationes. In Joseph siquidem duodecima, in Maria intelligitur tertia decima. Si enim Maria Joseph, sicut uxor viro, carnali commercio jungeretur, jure una duntaxat in **195** utroque generatio videretur. Sed cum Maria Joseph nullatenus sit conjuncta, generationis vero linea usque ad Joseph per praecedentium seriem sit perducta, repente generatio in Mariam altrinsecus positam prosilit: et dum a sua reflectitur linea, et in aliam transit, quemdam quasi angulum facit. Ille nimirum ex ea natus est, qui et juxta Apostolum, lapis est angularis (**Ephes. II**); et sicut Psalmista canit: «Factus est in caput anguli (**Psal. CXVII**).» Nec inconvenienter una in Maria generatio constituitur, quae generatio illius origo est, cui videlicet a cunctis praecedentibus generationibus militatur. Porro cum Joseph hinc ex recta propagatae cognationis linea pendeat, illinc ex altera ejusdem cognationis linea Maria descendat; ipse de linea in lineam transitus generationis est mysticae sacramentum. Nam quia Maria Joseph carne non jungitur, non utraque una est generatio; sed unam Joseph, alteram Maria

generationem facit. Plane cum Scripturarum consuetudo non teneat, ut per mulieres cognationis lineam texat, per viros Christi genealogia producit; in ejus tamen ortu virilis materia non miscetur, ideoque cum ad Joseph perventum est, successionis ordo non ulterius in inferiora deducitur, sed per transversum protinus, et ex latere in virginem derivatur. Sic post carnales generationes fit generatio spiritualis, ut mox sequatur res inaudita prorsus, et singularis. Spiritualis siquidem generatio fit de Joseph in Mariam, singularis de Maria in Christum.

CAPUT III. *Quomodo Ozias genitus a Joram dicatur.*

Sed dicis mihi, quisquis es, quomodo inter Joseph et Mariam potest generatio dici, quam videlicet ipse non genuit? Et tu mihi reciproca consultus inquisitione responde: Cur idem beatus evangelista Matthaeus, de cujus nunc sententia disputamus, ait inter caetera: «Joram genuit Oziam (**Matth. I**);» cum nequaquam sit pater Oziae, sed potius Ochoziae? Quisquis enim quarti libri Regum percurrit historiam, indubitanter agnoscit, quia Joram genuit Ochoziam, Ochozias genuit Joas, Joas genuit Amasiam, Amasias genuit Oziam, qui et alio nomine dicitur Azarias (**IV Reg. VIII**). Cur igitur Joram non Ochoziam, dicitur genuisse quem genuit; sed potius Oziam, qui jam procul ab illo quintus absistit? Si ergo inter Joram et Oziam esse generatio dicitur, non quod Ozias ab Joram sit genitus, **196** sed quod ab illo per longam continui generis traducem sit productus; quid prohibet inter Mariam et

Joseph, qui procul dubio consanguinei sunt, generationem dici per quamdam scilicet vim et mysterium sacramenti? Et si comprehendi non potest, quomodo Christus ex virgine nascitur; quid mirum si inter parentes ejus stupenda quaedam et admirabilis generatio videatur, cujus videlicet et generatio singularis, et conceptio nova, et nativitas deprehenditur inaudita? Haec tamen dicimus salva auctoritate sanctorum doctorum, quos superius memoravimus.

Ut igitur ad ea quae coepimus post diverticulum revertamur, in hac generatione Dominica non illa conspicitur regula fuisse servata, quam videlicet alibi praefiximus, ut in supputandis generationibus una provideatur superesse persona: quae scilicet si illic servaretur, una adhuc addenda persona necessario videretur. In illa quippe cognationum linea trifaria dinumeratione digesta, uniuscujusque tesserae quatuordecim tantummodo sunt personae, sicut et generationes. Nec generationum numerum personarum multitudo videtur excedere, dum nil aliud ibi generationes, quam simplices sint personae.

Consideranti itaque, et rem diligentius perpendenti patenter occurrit, quod B. evangelista dinumerando cognationis regulam, quam praediximus, non modo non tenuit, sed et caute vitavit, studiose contempsit, prudenter exclusit. Nam cum in genealogia Domini, certi causa mysterii trifario dispositionis ordine quatuordecim decrevisset generationes attexere, ut unamquamque personam generationem esse monstraret, tres quos superius diximus, Ochoziam videlicet, Joas et Amasiam, de narrationis ordine reges abjecit: et tot personas apponere, quot generationes enumerare contentus fuit. Plane cum sibi personarum multitudo suppeteret, noluit

ut persona generationibus superesset; sed ut generationum, ac personarum sibi invicem numerus aequaliter conveniret. Haec itaque, venerande frater, et ipse pervigil meditare, et cum sapientibus tuis stude conferre, ut aliorum mihi fultus auxilio, certum quid valeas respondere. Rescribe igitur, si in supputandis parentelae gradibus, vel in eo perseverare debeam, quod ante descripsi; vel usurpare potius quod nuper inveni, ut dum a te mihi multis onerosa dubietas tollitur, a multis tibi per me digna gratiarum actio referatur.

Sit nomen Domini benedictum.